

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**
bytem XXX

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
se sídlem Praha 1, Národní 118/16

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 4. 11. 2024, č. j. 10.04-00076/24-0002, a
č. j. 10.04-00077/24-0002

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení dvou rozhodnutí České advokátní komory ze dne 4. 11. 2024, č. j. 10.04-000076/24-0002, a č. j. 10.04-000077/24-0002, jimiž jí nebyl určen advokát k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění účinném od 1. 1. 2024. Žalobkyně v žádostech ze dne 2. října 2024

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

požadovala určení advokáta pro podání ústavních stížností proti rozhodnutím Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu.

2. Důvodem neurčení advokáta byl závěr žalované, podle kterého žalobkyně neprokázala, že by jí alespoň dva oslovení advokáti odmítli poskytnout požadovanou právní službu, jak vyžaduje zákon, a podala žádosti o určení advokáta těsně před uplynutím lhůty pro podání ústavní stížnosti, čímž znemožnila efektivní poskytnutí právní služby.

II. Obsah žaloby

3. V podané žalobě žalobkyně předně namítala, že ve výroku napadených rozhodnutí není uvedeno, v jaké věci se advokát neurčuje. Z uvedeného důvodu považovala žalobkyně napadená rozhodnutí za nepřezkoumatelná.
4. Dále měla žalobkyně za to, že je výrok napadeného rozhodnutí vnitřně rozporný, neboť žalovaná nezaujala v napadeném rozhodnutí žádné stanovisko s ohledem na novelu zákona o advokacii učiněnou ode dne 1. 1. 2024 (dále jen „novela“) a potvrdila tak, že si je vědoma, že ve výroku neurčila advokáta za úplatu a současně odkázala na § 18c zákona o advokacii, který se týká bezplatné právní služby. Dle žalobkyně zákon o advokacii ani po novele nepočítá s určením advokáta za úplatu. V konečném důsledku tak měla žalobkyně napadené rozhodnutí za nicotné. K tomu žalobkyně odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21.
5. Dle přesvědčení žalobkyně si žalovaná nastavila podmínky pro určení advokáta za úplatu bez výslovné zákonné úpravy, neboť zákon o advokacii ve znění novely žádné podmínky pro určení advokáta za úplatu nevyjádřil. To však nelze. Napadené rozhodnutí je tak z důvodu neexistence zákonného podkladu nicotné. K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s rozsudkem zdejšího soudu ze dne 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024-53.
6. Žalobkyně tvrdila, že jí nemůže být na újmu závěr žalované uvedený v napadeném rozhodnutí, neboť žalovaná neuvedla, že tento závěr je po novele v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21. Žalovaná ignorovala skutečnost, že zdejší soud v rozsudcích ze dne 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024-47, a ze dne 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51, nevyřešil otázku, zda se novela měla či neměla projevit ve vztahu k bodu 54 nálezu Ústavního soudu v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro „majetné“ žadatele, respektive nezvážila předložení věci k posouzení této otázky Ústavnímu soudu.
7. K argumentaci žalované ve spojení s (ne)včasností žádosti žalobkyně dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii žalobkyně tvrdila, že nemá oporu v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 As 122/2022-36 (viz bod 14).
8. Závěrem žalobkyně konstatuje, že by zdejší soud měl věc předložit Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti právní úpravy.

III. Vyjádření žalované k podané žalobě a související vyjádření

9. Žalovaná, Česká advokátní komora, ve svém vyjádření k žalobě ze dne 5. května 2025 navrhla její zamítnutí jako nedůvodné. Uvedla, že žalobkyně se na ni dlouhodobě a opakovaně obrací s žádostmi o určení advokáta, přičemž v obou nyní posuzovaných případech žádala o určení advokáta k podání ústavních stížností proti rozhodnutím

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. Žalovaná rozhodla o nevyhovění žádostem žalobkyně dne 4. listopadu 2024, a to z důvodu nesplnění zákonných podmínek dle § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii.

10. Konkrétně žalovaná uvedla, že žalobkyně:

- a) neprokázala, že by jí alespoň dva oslovení advokáti odmítli poskytnout požadovanou právní službu, jak vyžaduje zákon,
- b) podala žádosti o určení advokáta těsně před uplynutím lhůty pro podání ústavní stížnosti, čímž znemožnila efektivní poskytnutí právní služby.

11. Žalovaná dále poukázala na to, že žalobkyně si ústavní stížnosti podala sama, bez právního zastoupení, a obě byly Ústavním soudem odmítnuty. Vzhledem k tomu považuje žalobu za akademickou, neboť předmět právní služby, pro který bylo určení advokáta požadováno, již odpadl.
12. Ve vztahu k právní úpravě žalovaná uvedla, že od 1. 1. 2024 je účinná novela zákona o advokacii, která výslovně upravuje institut určení advokáta za úplatu. V této souvislosti odkázala na § 23 odst. 5 zákona o advokacii, podle něhož klient hradí odměnu určenému advokátovi, a na § 18c odst. 3, který stanoví povinnost doložit neúspěšné oslovení dvou advokátů. Žalovaná tvrdí, že žalobkyně tyto podmínky nesplnila.
13. Závěrem žalovaná uvedla, že její rozhodnutí odpovídá aktuální právní úpravě a že obdobné žaloby žalobkyně již byly Městským soudem v Praze opakovaně zamítnuty.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. K nařízenému ústnímu jednání se účastníci řízení po předchozí omluvě (a rovněž ani veřejnost) nedostavili, soud tak v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. projednal věc v jejich nepřítomnosti a rozsudek vyhlásil vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu (§ 49 odst. 12 s. ř. s.).
16. Dále soud zdůrazňuje, že napadená rozhodnutí žalovaná založila na dvou důvodech, pro které nebyl žalobkyni k její žádosti určen advokát (viz výše). Skutečnost, že žalovaná neurčila žalobkyni advokáta ze dvou odlišných důvodů, způsobuje, že soud by byl oprávněn zrušit napadené rozhodnutí pouze a jenom v případě, kdyby v rámci soudního přezkumu neobstál žádný z důvodů, pro který žalovaná žalobkyni advokáta neurčila. Obstojí-li během soudního přezkumu alespoň jeden z důvodů, kterým žalovaná zdůvodnila napadená rozhodnutí, není soud oprávněn napadené rozhodnutí zrušit.
17. Před vlastním vypořádáním žalobních námitek se však soud musel zabývat namítanou nepřezkoumatelností napadených rozhodnutí.
18. V logice soudního přezkumu by se měl soud nejprve zabývat také namítanou nicotností a nepřezkoumatelností napadených rozhodnutí. S ohledem na to, že posouzení této námítky závisí na vyřešení meritorních otázek, na tomto místě toliko podotýká, že žádnou

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

z takových vad neshledal, napadená rozhodnutí nejsou nicotná, jsou založena na řádném zákonném podkladě a vydal je k tomu příslušný správní orgán.

19. Žalobkyně považuje napadená rozhodnutí za nepřezkoumatelné proto, že ve výroku není uvedeno, v jaké konkrétní věci se advokát neurčuje. Dále namítá, že výrok napadených rozhodnutí je vnitřně rozporný. Těmto námitkám soud nepřisvědčil.
20. Podle ustálené judikatury zakládá vnitřní rozpornost výroku nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost. Za nesrozumitelné lze považovat pouze takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze vůbec zjistit, jak správní orgán o věci rozhodl, či kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, případně též rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, nebo rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje (srov. rozsudek NSS ze 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-78, č. 133/2004 Sb. NSS).
21. Žádnou z těchto vad napadená rozhodnutí netrpí. Výrok rozhodnutí je totiž neoddělitelnou součástí celého napadeného rozhodnutí, a je proto nutné jeho obsah hodnotit v kontextu celého rozhodnutí. Proto postačí, pokud žalovaná v úvodní pasáži odůvodnění napadených rozhodnutí jednoznačně konkretizovala věc, ve které žalobkyni advokáta neurčila. Jednalo se o žádost žalobkyně
 - ze dne 2. 10. 2024, kterou žalobkyně požádala o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplaty k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2024, č. j. 22 Cdo 1515/2024-565, a
 - ze dne 2. 10. 2024 kterou žalobkyně požádala o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplaty k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2024, č. j. 8 As 208/2023-51.

Není pochyb, že ve spojení s odůvodněním napadených rozhodnutí jsou výroky dostatečně určité. Žalobkyni ani nikomu jinému totiž nemohla vzniknout pochybnost o předmětu obou řízení. Opačný závěr by byl nepřipustně formalistický.

22. Dále soud shledal, že výrok je v obou případech přehledně oddělen od jeho odůvodnění a je z něho jasné patrné, jak žalovaná o věci rozhodla a kdo je jeho adresátem. Žalovaná rovněž správně uvedla ustanovení, podle něhož rozhodovala. Žádnou vnitřní rozpornost soud ve výroku napadených rozhodnutí neshledal.
23. Soud uzavírá, že rozhodnutí jsou přezkoumatelná. Žalovaná logicky a srozumitelně v obou případech zhodnotila všechny podstatné okolnosti vyplývající z žádostí žalobkyně a zasadila je pod konkrétní ustanovení zákona o advokacii. Přezkoumatelně též vyložila, proč žalobkyně konkrétní podmínky pro určení advokáta za úplaty nesplnila.
24. Žalobkyně v podané žalobě předně činí sporným, zda žalovaná neurčení advokáta oprávněně odůvodnila tím, že žalobkyně neuvedla a nedoložila dva advokáty, kteří žalobkyni odmítli poskytnout požadovanou právní službu.
25. Soud podotýká, že se již v minulosti opakovaně zabýval případy, kdy žalobkyně neúspěšně žádala žalovanou o určení advokáta za úplaty po 1. 1. 2024 a nedoložila jména dvou advokátů. Žalobkyně v řízeních o těchto dříve posuzovaných věcech uplatnila téměř identické žalobní námitky. Její žaloby byly postupně zamítnuty rozsudky ze dne 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024-47, ze dne 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51, ze dne 21. 10. 2024, č. j. 18 A

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

17/2024-42, ze dne 14. 11. 2024, č. j. 11 A 70/2024-41, ze dne 25. 11. 2024, č. j. 17 A 43/2024-31, ze dne 28. 11. 2024, č. j. 10 A 9/2024-37, ze dne 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024-53, ze dne 14. 5. 2025, č. j. 18 A 88/2024-51, a ze dne 20. 5. 2025, č. j. 11 A 128/2024-43.

26. V zamítavých rozsudcích jednotlivé senáty zdejšího soudu vyčerpávajícím způsobem reagovaly na veškeré argumenty, které žalobkyně vznesla i v nyní projednávané věci. Soud nemá žádný důvod se od svých dříve vyslovených závěrů odchýlit, a proto v tomto rozsudku pouze ve stručnosti shrne podstatu argumentace a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění citovaných rozsudků, která musejí být oběma účastníkům řízení známa.
27. Zákon o advokacii stanovuje pro určení advokáta k poskytnutí právní služby několik podmínek, které musí být splněny kumulativně.
28. V první řadě podmínky vyplývají z § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Podle tohoto ustanovení *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí*
 - a) *právní porady podle § 18a nebo*
 - b) *právní služby podle § 18c.*
29. Podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii pak platí, že *nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.*
30. Z citované právní úpravy tedy vyplývá, že žadatel je k žádosti povinen doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů tehdy, pokud se domáhá určení advokáta jinak, než na náklady státu v případech uvedených v § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
31. V dané věci není sporu o to, že žalobkyně požádala o úplatné poskytnutí právní služby, neboť svoji žádost podala na formuláři „*Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu*“ a ani později v průběhu řízení netvrdila, že by nárokovala právní službu bezplatnou. To nelze dovodit ani z obsahu podané žaloby.
32. Poskytnutí právní služby za úplatu bylo do zákona o advokacii vtěleno až novelou – zákonem č. 349/2023 Sb., který nabyl účinnosti 1. 1. 2024. Před 1. 1. 2024 zákon možnost požádat o ustanovení advokáta za úplatu nezakotvoval. Pokud se jedná o určení advokáta dle § 18c zákona o advokacii za úplatu, náklady stát nenese. A to bez ohledu na to, zda šlo o žádost za účelem zastoupení před Ústavním soudem, a nedopadá na ni proto § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
33. Bylo tedy povinností žalobkyně splnit podmínku § 18c odst. 3 zákona o advokacii a nejen tvrdit, ale také doložit, že neúspěšně oslovila alespoň dva advokáty (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-28, bod 17). Ve světle žalobkynina případu se tato podmínka jeví jako logická. Určení advokáta žalovanou je až „krajní“ možností poté, co žadatel dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem a nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak. Situace, v níž žadatel, který je schopen (zde navíc i ochoten) si právní služby advokáta zaplatit sám, avšak automaticky by

se mohl obracet na žalovanou bez nějaké vlastní snahy si advokáta obstarat, by účel § 18 odst. 2 zákona o advokacii popírala.

34. Žalobkyně netvrdí, že by tuto podmínku splnila. Již proto žalovaná nemohla její žádosti vyhovět.
35. Soud shrnuje, že žalobkyně požádala žalovanou o určení advokáta za úplatu ve smyslu § 23 odst. 5 zákona o advokacii s tím, že bude hradit jeho odměnu. Z tohoto důvodu se proto nemohlo jednat o případ hrazení odměny advokáta státem ve smyslu § 23 odst. 3 zákona o advokacii, a žalobkyně tak byla povinná dle § 18c odst. 3 tohoto zákona doložit, že se bezúspěšně pokoušela oslovit alespoň dva advokáty. Jelikož žalobkyně nic takového nedoložila (ba ani netvrdila), nesplnila ani v jednom z napadených řízení podmínky pro vyhovění své žádosti.
36. Není pravda, že dosud nebyla soudy vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Zdejší soud v mnoha svých rozsudcích potvrdil, že novelizované znění zákona o advokacii výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu. Ponechání původního znění § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně ob stojí. Tato ustanovení nijak nebrání žadatelům domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatně, nebo za úplatu. Zákonodárce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Pl. ÚS 44/21. Pokud žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně uvedena v § 18 odst. 2 zákona o advokacii, soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 je pak zřejmé rozdělení určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. O mezeru v zákoně se zjevně nejedná.
37. Soud dále vycházel z toho, že po nález sp. zn. Pl. ÚS 44/21 byla zřejmá potřeba novelizace zákona o advokacii, neboť nále z část ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii zrušil s účinností k 31. 12. 2023. Z logiky věci byl zřejmý předmět novelizace, tedy to, že se bude týkat úpravy, která bude reagovat na zmíněný nále z, tj. že zejména umožní určení advokáta k poskytování právních služeb i za úplatu. V tom pak dle soudu přijatá novela souvisí i s konsolidací veřejných rozpočtů, neboť v zákoně o advokacii byly upraveny podmínky jak pro případy, kdy nebude pro právní službu určen advokát na náklady státu (tj. veřejného rozpočtu), tak podmínky, kdy se tak naopak na náklady státu stane. Proto, byť je třeba obecně považovat za nežádoucí, jsou-li jedním zákonem novelizovány zákony, které spolu obsahově bezprostředně nesouvisejí (srov. nále z z 31. 8. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 24/07), nejedná se o vadu, která by v tomto případě způsobovala protiústavnost zákona.
38. Soud tedy již po několikáté uvádí, že povinnost uvést v žádosti jména dvou advokátů, kteří odmítli žadateli právní službu poskytnout, nepovažuje za protiústavní. Jde naopak o logický a přiměřený požadavek, jak již uvedl výše. Soud proto neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy. Ostatně ani sama žalobkyně neuvádí žádné konkrétní a srozumitelné důvody, proč by znění zákona o advokacii provedené novelou mělo být v rozporu s ústavním pořádkem.
39. Zcela na závěr pak soud uvádí, že napadená rozhodnutí netrpí žádnou z vad, která by mohla způsobovat jejich nicotnost (§ 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu). V případě

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

napadených rozhodnutí totiž existuje zákonný podklad pro jejich vydání, jímž je shora citovaná právní úprava obsažená v zákoně o advokacii, podle které žalovaná rozhodla o žádostech žalobkyně o určení advokáta.

40. Soud uzavírá, že pokud jde o důvod neurčení advokáta spočívající v neuvedení dvou oslovených advokátů, napadená rozhodnutí v rámci soudního přezkumu obstála. Již z tohoto důvodu soud není oprávněn přistoupit ke zrušení napadených rozhodnutí.
41. Pokud jde o druhý důvod neurčení advokáta spočívající v nesprávnosti závěru žalované o nevčasnosti jejích žádostí, zde se žalovaná mylí, ovšem důvodnost této žalobní námitky nemůže – jak plyne se shora uvedeného – založit důvodnost žaloby jako celku.
42. Pro úplnost však soud cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 As 122/2022-36 (zdejší soud poznamenává, že se jednalo o spor týchž účastníků řízení jako v nyní posuzované věci):

„Dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii platí, že žadatel, který nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak, má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí právní porady dle § 18a nebo právní služby dle § 18c tohoto zákona. Nejvyšší správní soud shodně se stěžovatelkou nesouhlasí s výkladem pojmu „včasná žádost“, jak jej provedl městský soud. Dle městského soudu je včasnost žádosti o určení advokáta třeba posuzovat s přihlédnutím k tomu, že případně určený advokát musí mít dostatečný čas pro převzetí věci, seznámení se s ní, vyhodnocení stavu věci a případné vypracování podání. Zákon o advokacii nicméně neobsahuje speciální pravidla pro určení včasnosti žádosti o určení advokáta ani možnost žalované žádost zamítnout, pokud by určený advokát pravděpodobně neměl dostatek času na přípravu zastoupení. Z tohoto důvodu nelze posouzení včasnosti ponechat na arbitrárním kritériu žalované spočívajícím v posouzení, zdali je konkrétní počet dnů do uplynutí lhůty pro úkon, kvůli kterému žadatel o určení advokáta žádá, dostatečný pro přípravu advokáta a seznámení se s daným případem. Pokud by tento postup NSS posvětil, zůstalo by zcela na libovůli žalované, kolik dnů před uplynutím konkrétní lhůty pro učinění úkonu, pro nějž je právní pomoc žádána, bude ještě považovat za dostatečné pro vyhovění žádosti.

Dle § 55a odst. 1 zákona o advokacii má žalovaná postupovat ve věcech uvedených v § 18a až 18c podle správního řádu, nestanoví-li zákon o advokacii jinak, přičemž se nepoužijí § 13, § 15 odst. 4, § 18, § 35, § 36 odst. 3, § 37 odst. 3, § 41, § 45 odst. 2, § 47, § 49, § 51 odst. 2, § 80 až 93, § 100 až 129, § 131, § 133, § 137 až 139, § 152 a § 178 správního řádu. Na projednávanou věc se výše uvedené ustanovení uplatní, jelikož žalovaná rozhodovala o určení advokáta k poskytnutí právní služby dle § 18c zákona o advokacii. Jelikož zákon o advokacii žádnou zvláštní úpravu včasnosti žádosti neobsahuje, je třeba vycházet právě z obecných pravidel pro počítání lhůt, která obsahuje § 40 odst. 1 správního řádu. Dané ustanovení neumožňuje správnímu orgánu zamítnout žádost žadatele pouze na základě skutečnosti, že do uplynutí určité lhůty zbývá jen několik dnů. Žalovaná tedy nemohla přistoupit k posouzení včasnosti stěžovatelčiny žádosti na základě svévolně stanovených pravidel, která nejsou upravena právním předpisem.

Stěžovatelka navíc v kasační stížnosti upozornila, že rozhodnutím žalované ze dne 30. 1. 2017, č. j. 249/17, jí byl určen advokát k zastoupení v řízení o kasační stížnosti ve věci sp. zn. 4 As 2/2017, přestože žádost o určení advokáta podala až poslední den dvoutýdenní

lhůty určené usnesením NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 4 As 2/2017-28, k doložení zastoupení v tehdejší řízení. Ačkoliv stěžovatelka den po podání žádosti o určení advokáta v tehdejší věci požádala NSS o prodloužení lhůty pro předložení plné moci, které NSS následně vyhověl usnesením ze dne 26. 1. 2017, č. j. 4 As 2/2017-40, z rozhodnutí žalované č. j. 249/17 nevyplývá, že by tato skutečnost hrála v tehdejší případě nějakou roli. Žalovaná tedy dokáže žadateli určit advokáta, i když o určení požádal až poslední den lhůty podstatné pro konkrétní případ. Žalovaná tedy při určování včasnosti žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby nepostupuje jednotně, když v jednom případě považuje za včasnou žádost, která byla podána poslední den lhůty, a v jiném případě považuje žádost doručenou sedm dnů před uplynutím lhůty za nedostatečnou pro určení advokáta.“.

43. V případě obou žádostí žalovaná uvádí, že jí byly doručeny dne 4. 10. 2024. V případě první žádosti uvádí, že poslední den lhůty pro podání ústavní stížnosti byl 6. 10. 2024. V případě druhé žádosti uvádí, že poslední den lhůty pro podání ústavní stížnosti byl 9. 10. 2024. V obou případech tak byly žádosti doručeny žalované před uplynutím lhůty pro podání ústavní stížnosti. Ve světle právě citovaného rozsudku tak nebylo možné žádostem žalobkyně vyhovět s poukazem na to, že její žádosti nebyly podány včas.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

44. Protože soud dospěl k závěru, že napadená rozhodnutí v rámci soudního přezkumu obstála, nezbylo mu než žalobu zamítnout pro nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
45. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobkyni nepřiznal náhradu nákladů, jelikož neměla ve věci ani částečný úspěch. Žalované náhrada nákladů řízení nepřisluší, neboť jí nevznikly náklady nad rámec její běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 30. června 2025

Milan Tauber
předseda senátu

z důvodu nepřítomnosti předsedy senátu
podepsal písemné vyhotovení rozhodnutí v souladu
s § 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s. člen senátu Vadim Hlavatý v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.